

Lille Tuk

Ja, det var den lille Tuk, han hed egentlig ikke Tuk, men dengang han ikke kunne tale rigtig endnu kaldte han sig selv Tuk; det skulle betyde Carl, og det er godt man ved det; han skulle passe sin søster Gustave, som var meget mindre, end han, og så skulle han også lære sin lektie, men de to ting vil ikke gå på én gang. Den stakkels dreng sad med sin lille søster på skødet og sang alle de viser, han kunne, og imidlertid skottede øjnene til geografibogen, der lå åben for ham; han skulle til i morgen kunne udenad alle byerne i Sjællands stift og vide om dem alt, hvad der kunne vides.

Nu kom hans moder hjem, for hun havde været ude, og hun tog den lille Gustave; Tuk løb til vinduet og læste så at han næsten læste sig øjnene ud, for det var nær ved at blive mørkt og det blev mere, men moder havde ikke råd til at købe lys.

"Der går den gamle vaskekone omme fra strædet!" sagde moderen, idet hun så ud af vinduet. "Hun kan knap bære sig selv og så må hun bære spanden fra posten; spring du ud, lille Tuk, og vær en velsignet dreng! hjælp den gamle kone!"

Og Tuk sprang lige straks og hjalp, men da han så kom hjem, var det mørk aften, lys var der ikke at snakke om, han skulle i sin seng; det var en gammel slagbænk; i den lå han og der tænkte han på sin geografilektie: Sjællands stift og alt hvad læreren havde fortalt. Der skulle rigtignok have været læst, men det kunne han jo ikke nu. geografibogen stak han ind under sin hovedpude, for han havde hørt, at det skulle hjælpe betydeligt til at huske sin lektie, men det er ikke til at stole på.

Der lå han nu og tænkte og tænkte, og så var det lige med et, som om nogen kyssede ham på øjne og mund, han sov og sov dog ikke; det var ligesom om han så den gamle vaskekones milde øjne se på ham, og hun sagde: "Det ville være en stor synd om du ikke skulle kunne din lektie! du hjalp mig, nu skal jeg hjælpe dig, og Vorherre vil altid gøre det!"

Og lige med et så kriblede og krablede bogen under hovedet på lille Tuk:

"Kykliky! put! put!" det var en høne, der kom og det fra Køge by. "Jeg er en af Køges høns!" og så sagde den hvor mange indvånere, og om slaget der havde stået, og det var nu ikke noget at tale om.

"Krible krable, bums!" der dumpede en; det var en fugl af træ, som nu kom; det var papegøjen fra fugleskydningen i Præstø. Den sagde, at der var lige så mange indvånere, som den havde søm i livet; og den var noget stolt: "Thorvaldsen har boet på hjørnet af mig. Bums! jeg ligger dejligt!"

Men lille Tuk lå ikke, han var med et til hest. I galop, i galop gik det. En prægtigklædt ridder med skinnende hjelm og vajende fjerbusk havde ham foran sig på hesten og de red igennem skoven til den gamle by, Vordingborg, og den var en stor, en levende by; høje tårne knejsede på kongeborgen, og lysene skinnede langt ud igennem vinduerne; derinde var sang og dans; kong Valdemar og stadselige unge hoffrøkner gik i dansen. - Det blev morgen, og ligesom solen kom, sank byen hen og kongens slot, det ene tårn efter det andet, til sidst stod kun et eneste på banken, hvor slottet havde stået, og byen var så lille bitte og så fattig, og skoledrengene kom med deres bøger under armen og sagde "2000 indvånere," men det var ikke sandt, så mange var der ikke.

Og lille Tuk lå i sin seng, han syntes at han drømte og at han ikke drømte; men nogen var der tæt ved ham:

"Lille Tuk! lille Tuk!" blev der sagt; det var en sømand, en ganske lille person, som om det kunne være en kadet, men det var ikke en kadet. "Jeg skal hilse så meget flittig fra Korsør, den er en by, som er i opkomst! den er en levende by, den har dampskib og postvogn; engang skulle den altid kaldes ækel, men det var gammel mening." - "Jeg ligger ved havet," siger Korsør, "jeg har landevej og jeg har lystskov, og jeg har født en digter, som var morsom, og det er de ikke alle. Jeg har villet sende et skib rundt om Jorden, jeg gjorde det ikke, men kunne have gjort det, og så lugter jeg så dejlig, lige ved porten, der blomstrer de yndigste roser!"

Lille Tuk så dem, det blev rødt og grønt for hans øjne, men da der kom ro i kulørerne var det en hel skovgroet skrænt tæt ved den klare fjord; og oven over lå en prægtig gammel kirke med to høje, spidse kirketårne: Fra skrænten sprang kilderne i tykke vandstråler, så at det plaskede efter, og tæt ved sad en gammel konge med guldkrone om sit lange hår; det var kong Hroar ved kilderne; det var ved Roskilde by, som man kalder den nu. Og hen over skrænten, ind i den gamle kirke,

gik alle Danmarks konger og dronninger hånd i hånd, alle med guldkrone på, og orglet spillede og kilderne rislede. Den lille Tuk så alt, hørte alt. "Glem ikke stænderne!" sagde kong Hroar.

Lige med et var alting borte igen; ja, hvor blev det af? det var ligesom man vender et blad i en bog. Og nu stod der en gammel kone, det var en lugekone, hun kom fra Sorø, hvor der vokser græs på torvet. Hun havde sit grå lærredsforklæde over hovedet og ned ad ryggen; det var så vådt, det måtte have regnet: "Ja, det har det!" sagde hun, og så kunne hun noget morsomt af Holbergs komedier og hun vidste om Valdemar og Absalon; men lige med et, så krøb hun sammen, rokkede med hovedet, det var ligesom om hun ville springe: "koaks!" sagde hun, "det er vådt, det er vådt, det er gravstille godt - i Sorø!" hun var lige med et en frø, "koaks!" og så var hun den gamle kone igen. "Man må klæde sig efter vejret!" sagde hun. "Det er vådt, det er vådt! min by er ligesom en flaske; man kommer ind ved proppen, og der må man ud igen! jeg har haft maller og nu har jeg friske rødmossede drenge på bunden af flasken; der lærer de visdom: græsk! græsk! hebræisk koaks!" det klang ligesom når frøerne synger, eller man går i mosevand med store støvler. Det var altid den samme lyd, så ens, så kedelig, så kedelig, at lille Tuk faldt i en ordentlig søvn, og den kunne han have godt af.

Men også i denne søvn kom en drøm, eller hvad det nu var: Hans lille søster Gustave med de blå øjne og det gule krøllede hår var med ét en voksen, dejlig pige, og uden at have vinger på kunne hun flyve og de fløj hen over Sjælland, over de grønne skove og de blå vande.

"Hører du hanegal, lille Tuk! kykliky! Hønsene flyver op fra Køge by! du får en hønsegård, så stor, så stor, du vil ikke lide sult og nød! Papegøjen skal du skyde, som man siger, du bliver en rig og lykkelig mand! din gård skal knejse, som kong Valdemars tårn, og rigt skal den bygges med billedstøtter af marmor, som dem fra Præstø-hjørne, du forstår mig nok. Dit navn skal med ros flyve vidt ud om verden, som skibet, der skulle have gået fra Korsør, og i Roskilde by ? ? 'husk på stænderne!' sagde kong Hroar; der skal du tale godt og klogt, lille Tuk, og når du så kommer engang i din grav, skal du sove så stille ? ?."

" - Som om jeg lå i Sorø!" sagde Tuk, og så vågnede han; det var klar morgen, han kunne ikke huske det mindste af sin drøm, men det skulle han heller ikke, for man må ikke vide hvad der kommer.

Og han sprang ud af sengen og læste i sin bog og

kunne så sin lektie lige straks. Og den gamle vaskekone stak hovedet ind af døren, nikkede til ham og sagde:

"Tak for i går, du velsignede barn! Vorherre lader din bedste drøm blive opfyldt!"

Den lille Tuk vidste slet ikke hvad han havde drømt, men se, det vidste Vorherre!

* * *